

In de voetsporen van Willem in Hastings Country

Van **Viking** tot **Koning**

Zou 'the traffic' in Londen hectischer verlopen dan 'le trafic' in Parijs?
Verkies je 'a marriage' in Liverpool boven 'un mariage' in Nancy?
Opvallend toch, die parallellen tussen de Engelse en de Franse taal.
Verwarrend ook, zo'n kleine verschillen in schrijfwijze.
Voor die Frans-Engelse hutsepot is één man verantwoordelijk ...

TEKST EN FOTO'S: WILLY OST

Herstmonceux Castle, een van de eerste bakstenen vestingen van Engeland.

Vlaamse
Kampeertoeristen

www.vkt.be

De straten van het oude centrum in Rye zijn niet bepaald fietsvriendelijk.

Overal in Hastings Country vind je nog de typische Oast Houses waarin de hop werd gedroogd.

VRUCHT VAN DE DUIVEL

Herleva, een leerlooiersdochter uit het Normandische Falaise, ontmoet omstreeks 1027 ridder/edelman Robert de Duivel. Het gaat er tussen

beiden eerder hemels aan toe en enkele maanden later schenkt Herleva het leven aan een jongetje. De kleine Willem – zo heet het ventje – zou in de loop van zijn turbulente leven een grote invloed hebben op het toenmalige en latere Europa. Na zijn macht in Normandië te hebben bestendigd, zet Willem zijn hebbelijke zinnen op het koninkrijk Engeland. In 1066 steekt hij met zijn leger het Kanaal over en verslaat de Saksische Harold. Willem de Bastaard ontpopt zich prompt als Willem de Veroveraar. Tijdens zijn professionele afwezigheid borduurt zijn vrouw Mathilde ijverig een tapijt waarop ze de veroveringen van haar echtgenoot verhaalt. Dit middeleeuwse stripverhaal pronkt nu in het Normandische Bayeux en is de historische leidraad waar op vele plaatsen in Hastings Country naar wordt verwezen. Naast zware belastingen en de Normandische bouwstijl, scheept Willem zijn Engelse onderdanen ook op met een overvloed aan Franse woorden. Vandaar de verwantschap tussen de Franse 'vocabulaire' en de Engelse 'vocabulary' ...

LANDINGSPLAATS PEVENSEY

Willem gaat aan wal in het beschutte haventje van Pevensey. Van de versterkte vesting boven de haven – oorspronkelijk een 4de-eeuws Romeins fort - hebben de Normandiërs niets te vrezen, want de Engelse soldaten geven die dag niet thuis. Dankbaar voor zoveel gastvrijheid neemt Willems halfbroer het fort over

en verbouwt het tot een versterkte burcht. Dikke muren en enkele vervallen ronde torens is wat vandaag nog rest van Pevensey Castle, de eerste burcht door Normandiërs gebouwd op Engelse grond. Stenen vertellen hier het verhaal van invasies door de eeuwen heen. Het vergaat het havenstadje zoals het Brugge verging: de zee trekt zich geleidelijk terug en de haven verzandt. Pevensey-centrum ligt nu drie kilometers landinwaarts.

De combinatie van mooie natuur met levendige geschiedenis maakt van Oost-Sussex een boeiend reisdoel.

THE BATTLE OF BATTLE

Vanuit Pevensey rukt Willem verder op. Op 14 oktober 1066 vindt zeven mijlen boven Hastings de confrontatie plaats tussen het Normandische leger en dat van de Saksische koning Harold. Willems overwinning in Battle heeft verstrekkende gevolgen. Een Normandiër wordt het gekroonde hoofd van Engeland. Eeuwen later is slechts één opgegraven strijdbijl de eenzame getuigenis van deze beslissende wending in de geschiedenis. Of nee, ook de ruïnes van Battle Abbey verwijzen naar de slag. Op de plaats waar Harold sneuvelt, bouwt Willem in opdracht van de paus een abdij ter compensatie voor de vele slachtoffers. Zo zuivert hij zijn geweten en de Kerk heeft er weer een eigendom bij. Iedereen tevreden dus!

950 jaar later laten we de geschiedenis voor wat ze is en gaan we op pad in Battle. De kleine gemeenschap die zich eertijds in de schoot van de abdij veilig voelde, is in de loop der jaren uit de abdijsmuren gebarsten. Het stadje bruis van energie. In High Street wacht het abdijscomplex op wie graag verdwaalt in de geschiedenis. Het Battle Museum vindt er zijn stekje. Een interactieve tentoonstelling in combinatie met een audiotour langs het slagveld en de abdijsruïnes, brengen de geboorteplaats van het moderne Engeland weer tot leven. Hier werd op één dag een koninkrijk verloren en een koninkrijk gewonnen. Wanneer je de commentaren over de veldslag in het museum aandachtig leest en beluistert, voel je aan dat de Saksische erfgenamen van Harold hun nederlaag nog niet helemaal hebben verteerd ...

MET ANDERMANS VEREN PRONKEN

Geland in Pevensey. Robbertje gevochten in Battle. En Hastings dan? Hier slaan de Normandiërs hun kampement op in afwachting van de finale match. Van hun passage getuigt enkel nog de kasteelruïne op een heuveltop. Hastings was in 1066 een belangrijke handelsplaats en vissershaven. Dat laatste is het nu nog steeds en wel een heel bijzondere. Het stadje bezit namelijk geen echte haven: de vissersboten parkeren op het keienstrand en worden met kabels weer te water gelaten. The Stade fungeert al meer dan 1.000 jaar als parking voor de grootste vanop het strand opererende vissersvloot van Europa. Een kleurrijke verzameling fuiken, netten en koorden ligt verspreid tussen de boten en de houten nethutten. The Stade oogt wat slordig, maar is net daardoor stemmig en echt.

www.vkt.be

Wandelen langs de beboste kliffen bij Hastings.

Aan de overzijde bevindt zich the Old Town, de oude stadskern met zijn rijk maritiem verleden en een overvloed aan fish-and-chips eetuisjes. Georges Street kaapt met voorsprong de prijs van de gezelligste straat weg. Je vindt er een charmante mix van in hout opgetrokken huizen en 'twittens', nauwe doorgangen waarin pubs, antiekwinkels en restaurantjes zich schuilhouden. De East Hill Cliff Railway (voor de liefhebbers is er ook een West Hill Cliff Railway) nemen, is voor vele Engelsen een reisdoel op zich. De steilste lift van het Verenigd Koninkrijk brengt je in geen tijd van het strand naar de kliffen met spectaculaire uitzichten over de oude stad en de zee.

ROUTES MET KARAKTER

De toeristische diensten van Sussex maken het ons gemakkelijk. Uitgestippelde 'circulars', lusvormige fietsroutes, leiden ons door het historische Hastings Country. Ze volgen voornamelijk verkeersarme wegen, doen de interessantste bezienswaardigheden aan en brengen ons langs karaktervolle huizen omgeven met statige bomen. Je kan de routes ook met de wagen volgen. Weet wel dat de baantjes vaak smal zijn en veelal afgeboord worden door hagen en struiken. We zochten ook tevergeefs naar richtingaanwijzers voor de fietsroutes. Een goede kaart of gps is dus geen overbodige luxe. Elke 'circular' heeft zijn eigen kenmerken en moeilijkheidsgraad. Zo kan de vlakke Rye en Romney Marsh Circular alvast als opwarmertje tellen. Deze route verbindt Rye met Lydd en Appledore. Het kerkje van St. Thomas Becket in de buurt van Appledore verdient een aparte vermelding. Dit middeleeuwse

kleinood staat eenzaam mooi te zijn, middenin een grenzeloos weiland tussen koeien en schapen. Hier kan je 'zijn', weg van alle invloeden. Witte, gesloten bidbanken vullen het sobere interieur. Heel bijzonder!

A BEAUTY

Een uitgelezen plaatsje voor een historisch filmdecor. Met die gedachte in het hoofd hobbelen we door de enige middeleeuwse toegangspoort het met keien bestraaete Rye binnen. Aan weerszijden van de steegjes wacht ons levendige geschiedenis. Enkele gevels kreunen onder hun gezegende leeftijd en hellen over, vergeefs op zoek naar enige steun. Lage deuren insinueren dat middeleeuwers

in klein formaat werden geproduceerd. Oude huizen herbergen restaurants en pubs, terwijl knusse winkeltjes de massaproducten van grootwarenhuizen doen verbleken. Rye was de thuishaven van kunstenaars en schrijvers. Ook koningin Elisabeth bleek er destijds door gecharmeerd en verleende het na haar driedaagse verblijf in 1573 de titel Rye Royal. Gebouwd op een heuvel als verdedigingshaven tegen invasies vanaf het continent, ontsnapte Rye niet aan de verzanding en dobberde het gestadig landinwaarts. Vanop de toren van Rye Castle zien we een meanderende rivier haar weg naar zee zoeken. Kleurrijke vissersboten vervangen de oorlogsvloot van weleer. Enkele eigenzinnige trekjes verlenen aan Rye die typisch Engelse toets. Zo sieren opvallende opschriften de huizen in Mermaid Street. The House Opposite en the House with a Seat zijn niet bepaald alledaagse namen. Ook is de torenklok van de St. Mary the Virgin een geval apart: ze galmt om het kwartier maar niet op het uur. Engelse humor in een klein havenstadje zonder zee.

HET STEVIGERE WERK

De noordelijke fietsweg 1066 circular verbindt het vlakke kustland met de beboste heuvels van de Weald. Met enige verbeelding herken je in deze benaming het Nederlandse woord woud. Toen Willem arriveerde, was de streek het dichtst beboste gebied van Engeland. Nu is het een landschap van golvende heuvels, een lappendeken van velden, weiden en bossen dooraderd met hagen en holle wegen. De Oast houses, waarin de hop werd gedroogd, steken trots hun spitse, witte daktorens boven de bomen uit.

Willem de Veroveraar liet in Battle deze abdij bouwen op de plaats waar in 1066 de beroemde slag plaatsvond.

Dit is wat rest van de eerste Normandische burcht op Engelse grond in Pevensey.

In het midden van een grenzeloos landschap staat het oude kerkje van St. Thomas Becket.

Vissersboten parkeren op het keienstrand the Stade van Hastings.

Kinderlaarsjes vol bloemen, een originele verwelkoming in de stemmige Anglicaanse kerk van Herstmonceux.

De Sint Petrus en Pauluskerk van Appledore heeft meer weg van een versterkte vesting dan van een kerk.

www.vkt.be

Het Great Dixter Manor House bij Northiam: een indrukwekkend herenhuis verpakt in een ruiker bloemen.

Verscholen tussen het groen laten de stoere muren van Bodiam Castle de eeuwen boven hun kantelen voorbijvliegen. Wanneer ridder Dalyngrigge in 1385 zijn stulpje in het boerenland liet bouwen, wou hij imponeren. Daar is hij tot op vandaag perfect in geslaagd. Een brede slotgracht beschermt het kasteel dat dagelijks door een vredelievend legertje bezoekers wordt belaagd. Binnen de muren is niet veel meer te beleven en roepen de ruïnes onze verbeelding ter hulp. Verderop, bij Northiam, brengt de 1066 circular ons naar het mooie Great Dixter Manor House. Het statige herenhuis van 1460 weet zich omringd door prachtige tuinen waarin bloemen en planten elk seizoen anders kleuren. We bezoeken enkele sfeervolle kamers. Ze doen ons dromen van Engelse lords met hun onafscheidelijke butlers. Met enige fierheid toont de gids ons een Vlaams wandtapijt uit Oudenaarde.

ROMANTISCH HERSTMONCEUX

We fietsen lustig de vrij vlakke, schitterende route Pevensy Levels & Castles en gaan op bezoek bij adellijk volk. Enkele mijlen ten noorden van Pevensy, midden in het rurale landschap van Sussex, pronkt Herstmonceux Castle. Het is een van de eerste bakstenen vestingen van Engeland die de vernietigende tand des tijds heeft overleefd. Onze bijdrage tot die goede conservering is niet min: arbeiders uit Mechelen hebben in 1441 de stenen voor dit kasteel vervaardigd. Onze baksteen blijkt dus bijzonder duurzaam te zijn. Het stoere uitzicht van de burcht is evenwel

schijn: gebouwd als manor (landgoed) heeft Herstmonceux geen enkele belegering moeten doorstaan. Het kasteel is een schoolvoorbeeld van een romantische burcht met stevige muren, omgeven door een slotgracht en tot de verbeelding sprekende uitkijktorens. Natuurlijk heeft ook Herstmonceux zijn eigen kasteelspook: een tamboer zonder hoofd doet er elke nacht zijn ronde. Het is echter veel waarschijnlijker dat je oog in oog komt te staan met jongeren die de mooie locatie van Herstmonceux hebben gekozen om er te

komen studeren. Naast toeristische attractie is het kasteel sinds 1994 ook een internationaal studiecentrum. Het zijn vooral de anekdotes en leuke verhaaltjes van de gids die het interieur enige glans geven.

Toch ook niet nalaten om wat verderop de kerk van Herstmonceux met een bezoek te vereren, al was het maar omwille van haar uitzonderlijk mooie ligging. Herstmonceux verbindt verleden en toekomst. Opvallende koepels van een wereldvermaard astronomisch observatorium steken hun blinkende koppen boven de bomen uit in de onmiddellijke buurt van het historische complex. Zo kan je na het adellijk bezoek een reisje in het universum van de wetenschap maken. Telescopen en microscopen leiden je binnen in de fascinerende wereld van tijd, geluid, licht en kleur.

TERUG NAAR HET VASTELAND

De combinatie van mooie natuur met levendige geschiedenis maakt van Oost-Sussex een boeiend reisdoel. Naast de rijkdom aan bezienswaardigheden en leuke plaatsen ontmoet je er soms een tikkeltje excentrieke persoonlijkheden waarvan je dacht dat ze alleen in Britse televisieseries voorkomen. Je kan er verdwalen in een doolhof van kronkelende weggetjes tussen eindeloze hagen en bomenrijen. Vooral niet vergeten links te houden wanneer je je op de baan begeeft. Want die typisch Engelse geplogenheden heeft zelfs Willem de Normandiër niet kunnen verijdelen ... ■

Veilig achter de slotgracht laat Bodiam Castle de wolken en de eeuwen voorbij glijden.

Het strand van Hastings met zijn chique boulevard.

INFO

BOOTOVERTOCHT

We maakten de overtocht Calais-Dover met P&O Ferries. P&O organiseert dagelijks 23 overtochten, enkele reis, op de route Calais-Dover, zonder bagagelimiten. Duur van de overtocht: anderhalf uur. Vanaf de autostrade bereik je probleemloos de kade in Calais.

Info en reservaties:

T 02 808 50 20

www.poferries.com

Foto: P&O Ferries

De verovering van Engeland verloopt nu heel wat comfortabeler dan in 1066.

INTERESSANTE WEBSITES

www.visit1066country.com

www.visit1066country.com/cycling

(hier vind je de besproken fietsroutes terug)

www.battlesussex.co.uk

www.visitrye.co.uk

www.ryemuseum.co.uk

www.herstmonceux.com

www.the-observatory.org

www.greatdixter.co.uk

KAMPEREN

BEZOCHTE CAMPINGS

Bodiam Boating Station

Riverside Cottage, Rye Road, Newenden

TN 18 5PP, Kent

T +44 1797 25 38 38

www.bodiamboatingstation.co.uk

gps: N 51°0'48" O 0°36'55"

Camping aan de Rother rivier gelegen. Op een grote weide vinden een dertigtal eenheden een stekje. De helft daarvan heeft mogelijkheid tot elektrische aansluiting. Op het terrein zelf is een eenvoudig houten toiletgebouwtje neergezet. Twee ingerichte badkamers bij het hoofdgebouw bieden meer comfort. Enige geluidsoverlast van het verkeer op de A 28. Mogelijkheid tot ontbijt, lunch en avondeten in het café. Gratis wifi, enkel te bereiken in het café. Winkels en restaurants een paar kilometers verder in Northiam. Kanoverhuur ter plaatse. Minicruises op de rivier worden vanaf de camping ingericht.

Hastings Touring Park

Barley Lane, Hastings

TN 35 5DX, East Sussex

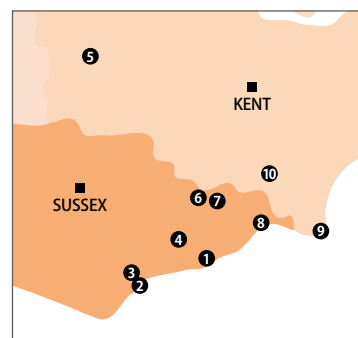
T +44 1424 452782

www.hastingstouringpark.co.uk

gps: N 50°51'55" O 0°36'42"

Wie de bruine borden met 'Hastings Touring Park' in de stad zoekt, zal zoals wij alle straten van Hastings een paar keer doorrijden. Met een gespan is dit geen leuke ervaring. Volg dus de borden 'Shearburn Holiday Park' en je komt zo via een smalle, steile weg op de camping bovenaan de kliffen. Groot, parkachtig terrein met ruime plaatsen. Goed onderhouden sanitaire voorzieningen. Rustige ligging. Gratis wifi op het terrein. Kleine campingwinkel naast de receptie. Restaurant en verwarmd zwembad in nabijgelegen Shearburn Park. Wandelingen langs de kliffen vertrekken bij de camping.

LA VALLÉE DE LA VALSERINE

1. Hastings	6. Bodiam
2. Pevensey	7. Northiam
3. Herstmonceux	8. Rye
4. Battle	9. Lydd
5. Weald	10. Appledore

Fairfields Farm Caravan & Camping Park

Eastbourne Road, Westham, Pevensey

BN24 5NG, East Sussex

T +44 1323 763165

www.fairfieldsfarm.com

gps: N 50°48'18" O 0°20'13"

Gemakkelijk te bereiken, mooi en rustgevend terrein met ruime plaatsen. Vriendelijke ontvangst. De eigenaar geeft graag informatie over alle bezienswaardigheden in de omgeving. Verzorgd sanitair. Geschikte plaats om enige tijd met kinderen door te brengen: kippen, ganzen, kalkoenen en andere boerderijdieren geven aan de camping een meerwaarde. Goede doorgangscamping voor wie het zuiden van Engeland bezoekt: dicht bij de hoofdweg A 259 en toch rustig gelegen. Gratis wifi op het hele terrein.